

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ
9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ - 5 ΜΑΪΟΥ 1975

**ΧΑΡΗΣ
ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ**

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΩΡΑ

Ξενοφώντος 7, Αθήνα - τηλ. 32.26.632

Αύτὸς ὁ "Ελληνας καλλιτέχνης μᾶς μεταδίδει, σὰν ἔνα μήνυμα, τὴν εἰκόνα τῆς μακρυνῆς του Πατρίδας, ὅπως παρουσιάζεται στὰ μάτια του, μεγαλειώδης καὶ τραγική. Οἱ ἀτέλειωτες ἐκτάσεις οὐρανοῦ καὶ θάλασσας συγχέονται μέσα σ' ἔνα φῶς ἔξωπραγματικὸ καὶ μεγαλειῶδες. Ἡ φύση καὶ τὰ ὄντα μοιάζουν νῦν γεμάτα ἀπὸ ἔνα πάθος ποὺ ὁ Βογιατζῆς μεταφράζει μὲ συστολή. Δὲν ζωγραφίζει παρὰ αὐτὸ ποὺ ἐπὶ πολὺ καιρὸ ἔχει ὡριμάσει στὸ μυαλό του· τὰ θέματά του εἶναι ἀναμνήσεις, σπάνια πιστές, ἀλλὰ ποὺ φέρουν πάντα τὴ σφραγίδα τῆς νοσταλγίας του. Ἡ ἀρμονία τους στὸ χῶρο ἀποκαλύπτεται σὰν μιὰ ἀβρὴ γραφὴ ποὺ ἀποκρυπτογραφοῦμε μὲ συγκίνηση.

Περιοδικὸ «Carrefour des arts»

Πίνακες ποὺ ἀπεικονίζουν βράχια καὶ τὸ βαθὺ γαλάζιο τῆς ἑλληνικῆς θάλασσας ἥ ἔναν ἀπέραντο μπλὲ οὐρανό. Μιὰ ἑλληνικὴ φιγούρα ξεπροβάλλει μέσα ἀπ' τὸ σκοτάδι χειρονομώντας, ἐνῷ τρεῖς τραγουδιστὲς μοιάζουν λυπημένοι μέσα στὴν ἀγχώδη συντροφικότητά τους.

Ο Βογιατζῆς δουλεύοντας μὲ πλατείες πινελιές καὶ ζεστὰ οὐδέτερα χρώματα, δίνει μιὰ τρυφερή, ἀντιτουριστικὴ εἰκόνα τῆς Ἑλλάδας.

Ἐφημερίδα «Herald Tribune»

"Ελληνας ζωγράφος πλασμένος τόσο ἀπὸ τὸ περιβάλλον τοῦ Αἰγαίου ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ μουσεῖο ἥ τὴ Σχολή· τὰ τοπία του εἶναι σὰν τὰ «τριαντάφυλλα τῆς ἄμμου», κατασκευές τῆς φύσης. Οἱ κρυστάλλινοι ναοί του ὑψωμένοι στὸν ρυθμὸ τῶν κυμάτων καὶ τοῦ ἥλιου, κατακτοῦν μιὰν ὁμορφιὰ αὔστηρὴ καὶ βαθειὰ παρὰ τὴν φαινομενική τους εὐθραυστότητα. Τὰ ἔργα τοῦ Βογιατζῆ ἔχουν πραγματικὰ τὴν στερεότητα τῶν βράχων τῆς γενέθλιας πατρίδας του. Ἀρκεῖ, γιὰ νὰ πεισθεῖ κανεὶς γ' αὐτό, νὰ κυττάξει μὲ προσοχὴ τὶς ἀκουαρέλλες ποὺ εἶναι τὰ ἀληθινὰ σχεδιάσματα αὐτῶν τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ ἀέρα, τοῦ νεροῦ καὶ τοῦ φωτός. Ὕπάρχει ἐπινόηση, ἀφαιρετική, ποὺ μᾶς δίνει μιὰν ἀνάπλαση τοῦ ἔξωπραγματικοῦ κόσμου μὲ ριζικὰ μοντέρνο τρόπο.

PAULE GAUTHIER

Περιοδικὸ «Les Lettres Françaises»

Το έργο του δε γιατίστη είναι μια ανακατακτηση του κούρου. Ο καλλιτέχνης πού σάς παρουσιάζουμε είναι ένας Ἀθηναῖος τῆς Σχολῆς τοῦ Παρισιοῦ. Δὲν ἐπικαλεῖται οὕτε τὴν Ὀλυμπία, οὕτε τοὺς Δελφούς. Ἀναπαριστᾶ τὴν Ἑλλάδα τοῦ πνεύματος. Τὰ τοπία του είναι ἀρχιτεκτονήματα μὲ μιὰ κρυφὴ διάταξη. Τὰ στοιχεῖα τους δὲν είναι χρωματικοὶ ὅγκοι μέσ’ τὴν ὥλη κι’ αἰσθητὰ μὲ τὴν ἄφη. Εἶναι ρυθμοὶ κρυστάλλινων τόνων ποὺ τοὺς ἀκτινοβολεῖ τὸ φῶς.

Ο Βογιατζῆς διεκδικεῖ ἀκέραια τὴν κληρονομιὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς τέχνης ἀπὸ τὸν Ruysdael ὡς τὸν Cézanne. Ἄλλὰ τὴν ἔξελληνίζει καὶ μοιάζει νὰ τὴν προσαρμόζει στὶς δικές του ἀπαιτήσεις. Οἱ γεμάτοι πάθος πίνακές του, τῆς φύσης, είναι κατασκευές μιᾶς ἀέρινης ὥλης καὶ ζωγραφικὰ δράματα. Τὸ σπινθηροβόλο δραμά του δὲν ἀποκλείει αὐτὸ τὸ τραγικὸ αἴσθημα ποὺ είναι ἐλάττωμα στοὺς συγχρόνους του. Ο Βογιατζῆς ποὺ ἀποφεύγει τὴν ἀφηγηματικὴ τέχνη, ἔκφράζεται μὲ ἀναλογίες. Οἱ οὐρανοὶ του σκοτεινιάζουν καὶ καλύπτονται ἀπὸ σύννεφα ποὺ σπᾶνε σὰ γυαλί, καὶ μὲ χίλιες λάμψεις πυρπολοῦν τὸ ἡλιακὸ ἀστέρι. Τὰ πλάνα του κινοῦνται σταδιακὰ σὲ εἰκόνες χωρὶς νὰ χάσουν τὸν χαρακτῆρα τους καὶ τὶς ἰδιότητές τους. Λούζονται μέσα σὲ μιὰ καθαρότητα ἐπινοημένη ποὺ βγαίνει ἀπὸ παντοῦ. Ο πλανήτης μας φανερώνεται σ’ αὐτὸν τὸν ζωγράφο ποὺ ὑπερασπίζεται τὶς ζωγραφικὲς ἀξίες: ποίηση καὶ ἀντικατοπτρισμὸς κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν χρωμάτων ποὺ γεννοῦν τὴν ἀρμονία . . .

Μιὰ ξεχωριστὴ θέση θὰ πρέπει νὰ κρατηθεῖ στὶς ἀκουαρέλλες τοῦ Βογιατζῆ. Αὔτες οἱ διαιγεῖς ἀκουαρέλλες, μιᾶς μοναδικῆς ποιότητας καὶ μιᾶς ὁμορφιᾶς ὑποταγμένης στὴν ούσία της, θὰ τοποθετηθοῦν στὸ σημεῖο διατομῆς τῶν κινέζικων μελανιῶν καὶ τῶν σελίδων τοῦ Δασκάλου τοῦ Aix. Εἶναι δημιουργίες ποὺ ἡ τόλμη τους ἔκπλήσσει. Ο Βογιατζῆς ἐπιβάλλεται σ’ αὐτὲς σὰν ἔνας καλλιγράφος ποὺ δρισμένα του ἱερογλυφικὰ ἀναλύονται σὲ λεπτὲς χρωματικὲς συμφωνίες.

Οἱ ἀκουαρέλλες ἀποτελοῦν, πιστεύουμε, τὸ κύριο ὅπλο τῶν ἀναζητήσεων ἐνὸς καλλιτέχνη ποὺ κατέχει τέλεια τὰ πλαστικά του μέσα. Μαρτυροῦν ἐπίσης τὸ ζῆλο του, τὴν περιέργειά του καὶ τὴν ἔφεσή του γιὰ μιὰ παγκοσμιότητα. Πραγματικά, στὰ μάτια τοῦ Βογιατζῆ, ὁ ἔλληνισμὸς δὲν είναι μιὰ πειθαρχία ἢ ἔνα ἴσοδύναμο τοῦ ἀνθρωπομορφισμοῦ. Ἡ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος είναι σ’ αὐτὸν τὸ κυριώτερο χάρισμα.

GEORGE WALDEMAR

